

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-4799/2022-03

Датум: 07.03.2023.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 10. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», број 135/04, 36/09), чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), чл. 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/20, 116/22), чл. 23. став 2. и чл. 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), а на основу захтева носиоца пројекта „Serbia Zijin Copper“ д.о.о. Бор, ул. Ђорђа Вајферта 29, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине по решењу о овлашћењу број: 021-01-36/2022-09 од 10.11.2022. године, доноси:

Р Е Ш Е Њ Е

1. За пројекат отварања лежишта Борска река до коте К-455, *потребна је израда Студије о процени утицаја на животну средину.*
2. Одређује се обим и садржај Студије о процени утицаја на животну средину за пројекат отварања лежишта Борска река до коте К-455.
3. Обавезује се носилац пројекта да изради Студију о процени утицаја на животну средину пројекта у свему у складу са чланом 17. Закона о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04, 36/09) и Правилником о садржини Студије о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 69/05).
4. Обавезује се носилац пројекта да поднесе захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину из тачке 1. овог решења најкасније у року од годину дана од дана коначности овог решења.
5. У поглављу приказ стања животне средине на локацији и ближој околини локације, потребно је приказати и постојеће стање чинилаца животне средине на основу резултата мерења буке, квалитета ваздуха, квалитета земљишта, површинских и подземних вода. Обавеза је носиоца пројекта да у Студији о процени утицаја на животну средину посебно опише могуће значајне утицаје пројекта на све аспекте животне средине (површинске и подземне воде, земљиште, ваздух, флора, фауна и остало), укључујући и кумулативни утицај услед паралелне реализације других пројеката на експлоатацији руде из рудника Јама.

6. Обавезује се носилац пројекта да у оквиру Студије из тачке 1. овог решења приложи све услове и сагласности других надлежних органа и организација у складу са посебним законом, као и да у потпуности испоштује наведене услове.
7. Упућује се носилац пројекта да у поступку израде Студије обради у већој мери оне делове пројекта, на основу којих се може очекивати утицај у односу на намену површина, односно оне чиниоце који могу имати највећи утицај са становишта осетљивости животне средине.

О б р а з л о ж е њ е

Носилац пројекта „Serbia Zijin Copper“ д.о.о. Бор, ул. Ђорђа Вајферга 29, обратио се овом органу са захтевом бр. 353-02-4799/2022-03 за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину за пројекат отварања лежишта Борска река до коте К-455.

Уз захтев приложени су попуњени упитници за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину (део I и II) као и сва неопходна пратећа документација:

- Информација о локацији, број 350-180/2022-III/05 од 13.09.2022. године,
- Решење о условима Завода за заштиту природе 03 број 021-3361/2 од 06.10.2022. године,
- Услови Завода за заштиту споменика културе, број 1474/3 од 04.10.2022. године,
- Водни услови, број 325-05-888/2022-07 од 17.10.2022. године,
- графичка документација.

Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. Гласник РС“ 114/2008), предметни пројекат налази се на Листи II – глава 2. Екстрактивна индустрија.

Поступајући по предметном захтеву овај орган је сагласно члану 10. став 1. и 2. а у вези са чланом 29. Закона о процени утицаја на животну средину, обавестио јавност и заинтересоване органе и организације – оглас у локалном листу „Недељник Тимочке“ 03.02.2023. године, као и на службеном сајту министарства <http://www.eko.minpolj.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>.

У процесу разматрања захтева, у законски утврђеном року достављени су коментари и примедбе од стране Регулаторног института за обновљиву енергију и животну средину – Београд од 13.02.2023. године, Удружења грађана „Екоагенда Бор 1935“ од 12.02.2023 године и МЗ Брезоник од 12.02.2023. године.

Одговори на коментаре и примедбе Регулаторног института за обновљиву енергију и животну средину Београд, Удружења грађана „Екоагенда Бор 1935“ и МЗ Брезоник.

1. Носилац пројекта прибегава покушају поделе јединственог пројекта на више мањих

Експлоатација руде бакра у лежишту Борска река тренутно се обавља по Главном рударском пројекту експлоатације руде бакра у Јами Бор до К-235, за који је прибављено п одобрење за извођење рударских радова као и сагласност на Студију о процени утицаја на животну средине бр.353-02-1821/2006-02 од 08.10.2007. Лежиште Борска река је изузетно

велико лежиште које досеже чак до коте К -900 и није могуће обухватити експлоатацију једним пројектом како се у примедби наводи, већ се експлоатација врши sukcesивно до одређених кота до којих су оверене геолошке резерве. Тренутно су оверене резерве до К-800 те из тог разлога је отпочела израда пројектне документације до коте К-455. Да би се кренуло са јамском експлоатацијом неког лежишта потребно је прво урадити приступне просторије (хоризонталне и вертикалне) како би се несметано вршила експлоатација, па тек онда следи израда пројектне документације за експлоатацију. У складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима — за све измене у односу на ГРП потребна је израда ДРП — за нове стационарне рударске објекте поготову. Члан 103 Закона о рударству указује да је за се уз сваки ГРП или ДРП прилаже решење о сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину.

2. Носилац пројекта приступа мешању водотокова различитих класа

Изградња тунела Кривељске реке и измештање Кривељске а самим тим и Борске реке која се у претходном периоду спајала са Кривељском реком у свом горњем току, измештањем због рударских радова, није предмет овог пројекта. Пројекат се реализује према Закону о планирању и изградњи и такође подразумева посебан поступак у складу са Законом о процени утицаја на животну средину.

3. Носилац пројекта планира управљање отпадом супротно одредбама Закона о управљању отпадом

Збрињавање отпада који се генериса у свим организационим целинама врши се на нивоу компаније „Serbia Zijin Copper“ д.о.о. Бор, па тако и отпад настао у току реализације овог пројекта. Посебна пажња се полаже на привременом складиштењу и коначном збрињавању опасног отпада. Свака врста отпада поседује извештај о испитивању отпада пре предаје отпада овлашћеном оператеру. Води се евиденција о генерисаним количинама отпада. Управљање отпадом врши се у складу са Законом управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018 - др. Закон.)

4. Остало

Што се тиче испитивања отпадних вода, тамо где их има, компанија „Serbia Zijin Copper“ д.о.о. Бор редовно прати квалитет тих вода па тако и на руднику Јама, сходно Закону о водама. Извештавање Агенције за заштиту животне средине о квалитету свих вода на нивоу компаније врши се путем НРИЗ једном годишње. Што се тиче утицаја пројекта на објекте на површини терена, коментар је дат под тачком 1.

5. На првој страни ЕКОАГЕНДЕ БОР помиње се да је обавештење по основу захтева о потреби израда Студије о процени утицаја на животну средину за Допунски рударски пројекат измене методе откопавања у борској јами – лежиште руде бакра "Борска река" изнад коте к-235 м, објављено 03.02.2022., и да је потребно урадити Студију о процени

утицаја на животну средину за Допунски рударски пројекат измене методе откопавања у борској јами – лежиште руде бакра “Борска река” изнад коте К-235 м

Та констатација није тачна јер је 03.02. 2023. објављено обавештење које се односи на захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину за Допунски рударски пројекат отварања лежишта Борске реке до коте К-455.

6. *У захтеву о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину за Допунски рударски пројекат отварања лежишта Борске реке до коте К-455, и израде вентилационих окана и извозног нископа до К-610м под агибом од 17.9% сасвим је јасно да ће велики број минирања, сатних, свакодневних, наредних неколико деценија захтевати озбиљну студију, тј. израду студије о процени утицаја на животну средину.*

Захтев о потреби израде студије је поднесен надлежном Министарству из разлога што су то објекти који нису на листи објеката за која је обавезна студија већ на листи за која се захтева потреба израде Студије. Носилац пројекта не жели да избегне израду студије уколико одлука Министарства буде да је потребна Студија о процени утицаја на животну средину

7. *Примедбе дате под тачком 4 где се коментарише концентрација прашине на територији МЗ Брезаник.*

Напомињемо да у МЗ Брезаник постоји аутоматска мерна станица која мери свакодневно концентрацију РМ10, и у прилогу је достављена табела са дневним концентрацијама по месецима за 2022. годину.

Допунски рударски пројекат измене методе откопавања до коте К-235 и Допунски рударски пројекат отварања лежишта Борска река до коте К-455 су сасвим два различита пројекта и треба их посматрати одвојено (посебно примедбе под тачком 7, 8 9 и 10) које нису предмет ДРП отварања лежишта Борска река до коте К-455.

Примедба под тачком 11 – проветравање, је већ описано и у захтеву и нормално да је потребно вршити проветравање јамских просторија. Загађен ваздух се избацује кроз већ поменути вентилациона окна и то тренутно VO4, док се не ураде нова, мерење се врши редовно и као што је напоменуто није било прекорачења прашкастих материја.

Примедба под тачком 12 – прекомерни ниво буке је забележен у току израде вентилационих окана и сервисног окна, међутим силаском у дубље делове израде вентилационог окна смањује се и ниво буке. Евентуална бука при експлоатацији окана може се јављати на излазу из вентилационих окана, услед рада вентилатора за избацивање загађеног тј. запрашеног ваздуха из јаме.

8. *Пројектовање откопавања коморно стубном методом са остављањем отворених откопа, је блажа варијанта блок кевинг методе и потребно је бити вема опрезан за далекосежне последице...*

Допунски рударски пројекат отварања лежишта Борска река до коте К - 455 не дефинише методу експлоатације минералне сировине јер ће то бити предмет посебног пројекта али ће се утицај радова на отварању лежишта, на објекте на површини терена обрадити у Студији о процени утицаја на животну средину.

У тачки 5. диспозитива решења Министарство заштите животне средине је наложило носиоцу пројекта да Студија о процени утицаја на животну средину мора садржати резултате свеобухватних испитивања постојећег стања животне средине као полазне основе за спровођење квалитетне процене утицаја на све аспекте животне средине. Носилац пројекта је у обавези да изради Студију која ће да сагледа све аспекте утицаја планираног пројекта у ближем и даљем окружењу, затим опише кумулативни утицај услед паралелне реализације других рударских пројеката, као и да дефинише организационе и техничке мере заштите животне средине, са посебним акцентом на заштиту површинских и подземних вода, земљишта, ваздуха, флоре и фауне.

На основу чл. 10. став 5. и чл. 17. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», број 135/04 и 36/09), као и на основу чланова 2. до 10. Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», број 69/05), утврђен је обим и садржај предметне Студије.

У вези са изложеним, утврђена је обавеза носиоца пројекта да, у року од годину дана од дана коначности овог решења, поднесе захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја пројекта на животну средину из тачке 1. овог решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог решења може се уложити жалба Влади, путем овог органа, у року од 15. дана од дана пријема решења, односно од дана обавештавања заинтересоване јавности о донетом решењу.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
по овлашћењу
бр. 021-01-36/2022-09
09.10.2022.
Александар Дујановић

Доставити:

- Архиви
- Носиоцу пројекта